

UGSEAD

Uluslararası Güzel Sanatlar Eğitimi Araştırmaları
Dergisi

International Journal of Research in Fine Arts Education

<http://ugsead.penpublishing.net>

PENACADEMIC

Öğretmen Adaylarının Eğitsel Podcastler Aracılığı İle Müzeleri Öğrenme Ortamları Olarak Kullanma Deneyimleri Üzerine Katılımcı Eylem Araştırması¹
A Participatory Action Research Study on Preservice Teachers' Experiences of Using Museums as Effective Learning Environments Through Educational Podcasts

Merve DİLŞAT ÇOLAKOĞLU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi

Martina RIEDLER

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Geliş Tarihi: 18 Haziran 2024

Kabul Tarihi: 25 Haziran 2024

Çevrimiçi Yayın Tarihi: 27 Haziran 2024

Anahtar kelimeler:

Müze eğitimi, TPAB, yapılandırmacı öğrenme, sanat eğitimi, podcasting, teknolojik entegrasyon, dijital medya

ÖZET

Bu çalışma, Resim-iş Eğitimi Anabilimdalı'nda öğrenim gören 3. Sınıf Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının Müze Eğitimi dersi kapsamında eğitici podcastler hazırlamasını içeren bir katılımcı eylem araştırmasıdır. Öğretmen adaylarının bilgi iletişim teknolojilerinin bir ürünü olan podcastleri kullanarak müzeleri etkin öğrenme ortamları olarak tasarlamaları bu araştırmanın genel amacı olarak ortaya konmuştur. Bu genel amaç çerçevesinde öğretmen adaylarının eylem modeli aracılığı ile müzelerde yer alan sanat eserleri üzerine eğitsel podcast'ler üretmeleri ve müzeleri etkin öğrenme ortamları olarak kullanabilme yönünde deneyim kazanmaları hedeflenmiştir. Geliştirilen eylem araştırması modeli Bassey'in (1988) üç soruya dayalı sekiz aşamalı eylem araştırması yöntemi ile harmanlanarak kurgulanmıştır. Veri toplama araçları ise nitel veri toplama tekniklerinden, doküman incelemesi, gözlem, yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup görüşmesi teknikleridir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel podcast hazırlama sürecindeki deneyimleri, Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB) açısından yeterlilikleri ve eksiklikleri ortaya konmuştur.

© UGSEAD All rights reserved

Received: 18 June 2024

Accepted: 25 June 2024

Online Release: 27 June 2024

Keywords:

Museum education, TPACK, constructivist learning, art education, podcasting, technological integration, digital media

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

This article describes a participatory action research involving 3rd-year Visual Arts preservice teachers in the Department of Art Education, who prepared educational podcasts as part of their Museum Education course.

The Purpose of The Study

The overall purpose of this study is to enable preservice teachers to envision museums as multifaceted learning environments by creating podcasts, which are a product of information communication technologies. Within this framework, the aim for these preservice teachers is to produce educational podcasts on artworks in museums through an action model and to gain experience in using museums as effective learning environments.

Method

The developed action research model is structured by blending Bassey's (1988) eight-step action research method based on three questions. The qualitative data collection techniques, include document analysis, observation, semi-structured interviews, and focus group interviews.

Findings

The results of this study reveal the various experiences of art education teacher candidates in the process of preparing educational podcasts, as well as their strengths and weaknesses in terms of Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK).

© UGSEAD All rights reserved

¹ Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Giriş

Müzeler, öğrenme ortamı olmaları bakımından incelendiğinde birçok önemli özelliği ortaya çıkmaktadır. Günümüzde ortaya çıkan eğitim paradigmalarının uygulanabilmesi açısından da müzeler oldukça işlevsel yapılardır. Müze eğitiminde öğrenenin merkezde olduğu, öğrenme sürecinde sonuç değil sürece ve süreçte ortaya çıkan deneyim, beceri, etkinlik ve yaratıcılık düzeyini vurgulayan bir anlayış bulunmaktadır. Bu durum gelişmiş ülkelerde böyleyken ülkemizde müze eğitimi bilincinin yeni gelişmekte olduğu ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde pek çok müzede geleneksel anlayışa bağlı ve nesne merkezli müzecilik anlayışı hala devam etmektedir. Bu anlamda müzelerin genellikle iletişim ve eğitim işlevleri göz ardı edildiği görülmektedir (Erem, 2019, s. 14). “Müzeler daha çok araştırma yapan, toplayan, koruyan, bilgiyi paylaşan ortamlar olarak kabul edilse de öğrenme ortamı olarak eğitim kısmı planlı ve işlevsel olmamaktadır” (Dilli, 2017, s. 305). Bu bağlamda müzelerin öğrenme ortamı özelliklerinden yeterince yararlanılmadığı görülmektedir.

Günümüz eğitim anlayışlarıyla ilişkili olarak öğrenme ortamının okul ile sınırlı kalmamasının yanında, öğrenimde teknolojiden yararlanmak da büyük önem taşımaktadır. Ancak öğretmen yetiştirme programlarında, adayların Bilgi ve İletişim teknolojilerini alanlarında etkili bir biçimde kullanabilmelerine yönelik yeterince ders bulunmamaktadır. Bu durum Resim- İş Eğitimi anabilim dallarında öğrenim gören öğretmen adaylarının gelecekte öğretmenlik hayatlarında teknopedagojik açıdan yeterli bilgi ve donanıma sahip olmaları noktasında bir sınırlılık ortaya koymaktadır. Bu araştırma müzelerin eğitimde kullanımına uygulayıcılar açısından ele alınarak podcastlerin sanat eğitimi kapsamında kullanımıyla yeni bir uygulama geliştirmek ve bu uygulamaya ilişkin görüşleri açıklama çabası açısından önem taşımaktadır.

Kuramsal Çerçeve

Müzeler günümüzde yaparak, yaşayarak öğrenme yöntemiyle bilgilerin kalıcılığını sağlamaktadırlar. Aynı zamanda müzeler toplumların bilimsel ve kültürel tarihlerini günümüze yansıtır, geleceği şekillendirecek materyalleri araştırır ve belgeler. Müzeler bu yöntemle insanlarda yaratıcılık, mantık ve beğeni duygusunun oluşumunda desteği bulunan önde gelen kurumlardır (Riedler, 2016).

Müze kavramının günümüze kadar olan değişimini incelediğimizde müzelerin artık yalnızca eserleri toplayan, koruyan ve sergileyen bir yapı olmanın dışında bireylerin estetik duyguları, zevkleri kültürel mirasları gibi olgulara hizmet ettiği görülmektedir. Aynı zamanda müzelerin toplumun eğitiminde dolaylı ve doğrudan etkili olması gerektiği üzerine çok sayıda çalışma bulunmaktadır. (Erdoğan, 2017, s. 44).

Müze Eğitimi

Müzelerin eğitim anlayışı 1960’lı yıllardan sonra gelişmiştir. İnsanlar, müzelerin her yaş grubunun ilgisini çekebilecek bir yer olduğuna inanmaya başlamıştır. Bu konuda Jean Piaget’in fikirlerinden yola çıkılarak, ziyaretçilerin 1961 yılında Boston Çocuk Müzesi’nde sergilenen esere dokunmalarına izin verilmiştir (Akyalçın, 2019, s. 21). ICOM’un 1971 yılında düzenlediği 9. Genel konferansta müzenin eğitimde önemli ve etkili bir yapı olması konusunun üzerinde durulmuştur. Bu açıdan 70’li yıllar müze eğitiminde önemli bir dönem, aynı zamanda müze eğitiminin başladığı nokta olarak kabul edilir (Aydoğan, 2020, s. 53).

ICOM (International Council of Museums) ve UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) gibi müze eğitimi kurumları, müze eğitimine daha profesyonel ve bilimsel olma özelliği kazandırmıştır. Müzelerin tarihsel, kültürel ve sanatsal işlevlerinin yanında günümüz çağdaş eğitim sisteminde eğitsel işlevlerinden de faydalanılmaktadır (Dinç, 2015). 19. yüzyılda Endüstri Devrimi’nin yaşanmasıyla beraber müze ve eğitim ilişkisi üzerine çalışmalar ilerletilmiştir. Endüstri devriminin toplumun üzerinde yarattığı dönüşümün müze ve eğitim alanında etkileri görülmüştür (Tezcan Akmehmet, 2006, s. 50). Günümüzde yapılandırmacı kuramın uygulamaları ile öğrenme ortamı okul ile sınırlı kalmamaktadır. Öğrenmenin gerçekleşmesi için öğrencinin bilgiyi öğrenmesi, düşünmesi ve yeniden üretmesi gerekmektedir. Bu tür çağdaş öğrenme anlayışında öğrencinin öğrenme etkinliğinde aktif rol oynaması, sosyal olarak etkinliklere katılım sağlaması amaçlanır.

Çağımızda müzeler bu anlamda çeşitli ve geniş öğrenme alanları olmaları bakımından eğitimde kullanılmaktadır. Müzeler, örgün eğitim sisteminin içinde yaygın eğitime dâhil olmalarıyla beraber her yaş grubunun yararlanabildiği zengin bir bilgi kaynağı olmuştur. Müzelerin öğretim faaliyetinin hayata geçtiği bir kurum haline gelmesinde, her türlü sosyal sınıftan insanın bir araya gelebildiği, sosyal eşitliğin sağlandığı bir ortam olma özelliği baskın olmuştur.

Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler

On dokuzuncu yüzyılda müzelerin birer eğitim kurumu olarak görüldüğü, laboratuvar, kütüphane ve konferans salonu gibi yapıları içinde bulundurduğu bilinmektedir. O dönemde ülkede kurulan bir ulusal müze toplumun ileri düzey kültüre sahip olduğunun belirtisi olmakla beraber kurulan yerel müzeler de daha çok bölgenin önemli kişilerinin ve vatandaşlık ruhunun halka yansıtıldığı bilinmektedir (Hooper-Greenhill, 1999, s. 20-21).

I. Dünya savaşının ardından müze ve toplum ilişkisi daha sağlam bir bağla güçlenmiştir. Okulların kullanılmamasıyla öğretmenler müzelerde eğitim vermeye başlamıştır. Ve bu eğitim öncelikle çocuklardan başlanarak toplumun tüm kesimini etkisi altına almıştır. Bu çerçevede müzelerin ilk başta koleksiyonerliğin önemsendiği ve halkın üst sınıflarına hitap eden bir yapı olmasının yerini toplumun her kesiminden bireyin yararlanabildiği okul dışı bir eğitim ortamı olmasına bıraktığını söyleyebiliriz. Çağdaş toplumlar müzeleri yaygın eğitim kurumları olarak, topluma hizmet etmek ve eğitmek amacıyla kullanılmaktadır. Bu amaç doğrultusunda kullandıkları yöntem halk ilişkileri ve iletişim olmuştur (Kuruoğlu Maccario, 2002, s. 276).

Müze ziyaretçileri ve sergilenen eserler arasında aktif öğrenmeyi önceleyen bir öğrenme durumu oluşmalıdır. Bu ancak ziyaretçilerin kendi ilgi alanları ve yaşamlarıyla müzede deneyimledikleri arasında bir ilişki kurması ile mümkün olabilir.

Çağdaş eğitim ortamında öğrenme, sorgulama, düşünme, gözlem yapma gibi süreçler bir arada gerçekleşmektedir. Birey bu eğitim ortamında aktif rol oynamaktadır (Kuruoğlu Maccario, 2002, s. 276). Bu anlamda müzeler bir eğitim kurumu olarak değerlendirilmelidir. Müzelerde verilen eğitim bireylerin bilgiye kendi deneyimleri sonucu ulaşması bakımından, okullarda verilen eğitimden farklılık gösterir. Müze eğitimi yaşam boyu eğitimi destekler niteliktedir (Akyalçın, 2019, s. 20). Müzelerin hayat boyu öğrenme ortamları olarak hizmet ettiği kitlenin toplumun tamamı olmasıyla müzelerin kapsayıcı özelliğinden de yararlanılmaktadır.

Müze Eğitimi ve Yapılandırmacı Yaklaşım

Çağdaş Müze Eğitimi anlayışı, salt bilginin ziyaretçiye aktarıldığı ve ziyaretçilerin pasif konumda olduğu öğrenme sürecini; ziyaretçilerin bilgiyi yapılandırdıkları bir anlayışına dönüştürmüştür. Ziyaretçiler müzede sergilenen eserler hakkında sadece verilmek istenen bilgiyi edinip pasif bir konumda olduklarında edindikleri bilginin kalıcılığı da uzun ömürlü ve etkili olmayacaktır. Fakat eserler hakkında düşünmeye başladıklarında, edindikleri bilgileri içselleştirip kendi fikirleriyle bağ kurma olanağı kazanırlar. Bu bağlamda, müzelerde yapılandırmacı yaklaşım anlayışına uygun olarak yapılan etkinliklerin ziyaretçilere etkili deneyim kazandırdığı söylenebilir.

Müze eğitiminde yapılandırmacı yaklaşımı savunan George Hein; öğrenmenin anlamlandırma ile gerçekleştiği düşüncesine sahiptir. Bu yüzden de müzeyi ziyaret edenlerin sergilerde öğretilmesi amaçlananını öğrenemediklerini, üstelik gözlemedikleri nesnelere aynı anda öğrenemediklerini savunmaktadır. Ziyaretçiler geçmişte kazandıkları bilgilerden edindikleri anlamlarla, yeni deneyimleri sonucunda edindikleri anlamları bağdaştırarak yeni bir anlam kazanırlar (Akyalçın, 2019, s. 30). Hein, yapılandırmacı yaklaşımı müzelerde gerçekleşen kuralsız öğrenme olgusunun, yorum ve değerlendirme yapabilmenin bir yöntemi olarak sıkça kullanmıştır. Yapılandırmacı müze eğitimi, öğrencinin öğrenmesinde belirli bir konu ve fikir hedeflemediği gibi müzeyi, öğrenciye öğrenme sırasında türlü kaynak imkânı sağlayan bir ortam olarak değerlendirir (Hein, 1998; Riedler, 2016, s. 66). Yapılandırmacı yaklaşım bireyin yaşantısında öğrenmenin hayat boyu gerçekleştiğini savunmaktadır. Bu anlamda yaşadığımız hayatın başlı başına bir okul olduğunu söylemek mümkündür. Yani hayat boyu yaşamış olduğumuz deneyimler, öğrenme biçimimizi ve zihnimizdeki anlamları şekillendirmektedir.

Teknoloji ve Sanat Eğitimi

Günümüzde bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler hem sosyo-ekonomik sistemi hem de eğitim sistemini etkilemiştir. Bilgi teknolojisinin hızla gelişmesiyle meydana gelen bilgi toplulukları ortaya çıkan yeni teknolojileri kullanmak durumunda kalmıştır (Yalçın, 2002, s. 162; Bozlak, 2020, s. 69). Günümüz dünyasında teknolojinin eğitim alanında kullanımında; ders destekleyici videolar, artırılmış gerçeklik ve yapay zekâ uygulamaları, podcastler, vb. örnekler verilebilir. Bu araçlar kullanıldığında zamandan tasarruf, kolay erişilebilirlik, esnek ve yaratıcı düşünme gibi birçok olumlu getirisi olduğu görülmektedir (Richardson, 2008; Lemon, 2015; Erden Kocaarslan & Riedler, 2024).

Özellikle yeni jenerasyonun böyle bir teknolojinin içinde doğmalarından yola çıkarak bu imkânların eğitimde kullanılmaması durumu yanlış bir tercih olacaktır. Eğitimin çağdan uzak ve kendini gelişime kapatmaması gerekir. Bu bakımdan öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının teknolojik donanıma sahip olmaları gerekmektedir. Teknolojinin hızlı ve sürekli değişime uğrayan bir yapı olması sebebiyle öğretmenler bu hızlı gelişim ve değişim sürecine hazırlıklı olmalıdırlar. Bu süreç içinde karşılaşılan en önemli sorun öğretmenlerinin teknoloji kullanımı yönünde deneyimsiz olmalarının getirdiği korkudur (Bilgin, 2021, s. 120). Bu durumun önüne geçebilmek için öğretmen yetiştiren Eğitim Fakültelerinde teknolojiye hâkim olan öğretmenler yetiştirilmesi önemlidir. Aksi takdirde bu öğretmenler çağın dışında kalma öğrencilerle iletişim kuramama, süreci doğru materyallerle değerlendirememesi gibi problemler yaşayacakları için verimli bir eğitim öğretim sağlanamayabilir (Eryaman, 2006, 2007).

Podcast (Sesli Rehber) ve Sanat Eğitiminde kullanımı

Günümüzde kitle iletişim araçları, bilginin daha kolay erişilebilir olmasının yanında yeni ortaya çıkan teknolojilerle aynı doğrultuda ilerlemektedir. Bu bağlamda kitle iletişim araçlarının, bireylerin gelişiminde etkisinin arttığını söylemek mümkündür. Günümüz gençleri, hızla büyüyen bu dijital radyo platformlarına büyük ilgi duymaktadır. Dijital radyo platformlarının meydana getirdiği podcastler bu açıdan yaşanan değişimin öncüsü haline gelmiştir (Stanley, 2006, s. 5; Kaymaz, 2022, s. 15).

Podcastler sesli dijital kayıtlardan oluşmaktadır. Radyo yayınlarının aksine bireyler podcastler aracılığı ile kendi kişiselleştirilmiş sesli yayınlarını hem dinleyebilmekte hem de bir ses kaydedici cihaz yardımıyla kendi sesli yayınlarını oluşturabilmektedirler. Günümüzün yeni medya mecralarından olan podcastler son zamanlarda kullanımı oldukça yaygınlaşan medya araçlarından biridir. Bu durumun meydana gelmesinde podcast'in gelişen teknolojiye göre şekillenmesi, somut bir mekâna ihtiyaç duymadan kullanılabilmesi ve kolay erişilebilir olması oldukça etkili olmuştur. Podcastler, YouTube, Spotify, Google Podcasts gibi daha birçok platformdan kolay şekilde dinlenebilmektedir. Bu açıdan podcastler, bilginin hızlı ve basit bir şekilde edinilmesini sağlayan dijital platform ürünlerinden biridir. Bu sebeple çağımızda bu dijital radyo platformlarının ürünü olan podcastler eğitimde de sıkça kullanılmaya başlanmıştır.

Bilginin kolay ve dijital olarak öğrenilmesi ihtiyacı, podcast kullanımının popülerleşmesi bakımından etkili konumdadır. Okul dışı bir öğrenme alanı sunan ve bireylere zaman tasarrufu sağlayan podcastler bir öğrenme aracı olarak günümüzde oldukça tercih edilmektedir (Kaymaz, 2022, s. 16). Podcastin Yapılandırmacı öğrenme anlayışının temellerine hizmet ettiğini de söylemek mümkündür. Bunun sebebi bu öğrenme anlayışının içerisinde olan araştırma, gözlem yapma ve uygulama gibi aşamalarda bireylerin sürece dahil olup aktif rol almasında podcastlerin sağladığı kolaylıktır (Rosell-Aguilar, 2007; Buffington, 2010; Gök, 2022, s. 10).

Araştırmanın Amacı

Alanyazında müzelerle ilgili teknolojilerin kullanımında çeşitlilik bulunmaktadır. Müze eğitiminde teknoloji kullanımı açısından dijital çizgi roman, sanal müzeler ve metaverse kullanıldığını görmekteyiz. Ancak alanyazın incelendiğinde daha önce Müze Eğitimi alanında Podcast kullanımına yönelik herhangi bir çalışmanın bulunmadığı görülmektedir. Bu açıdan Müze Eğitimi'nde Podcast uygulaması gerçekleştirilen bu araştırma özgünlük kazanmış ve Podcast dijital platformunun daha önce Müze Eğitimi alanında kullanılmaması açığını kapatmaya çalışmıştır. Bunun yanı sıra, alanyazında, 'Yapılandırmacı Yaklaşım', 'Sanat Eğitiminde Teknoloji Kullanımı' ve 'Müzelerin Eğitim Ortamı Olarak Kullanılması' konuları üzerine

çalışmalar yapılmış olsa da olguların tek bir çalışmada incelendiği, bütünüün birbirleriyle ilişkilendirildiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bakımından bu araştırmanın tüm bu olguları birbirleriyle ilişkilendirip araştırma çerçevesinde geliştirilen eylem planında da görüleceği üzere katılımcılara sunmasıyla bu eksik giderilmeye çalışılmıştır.

Araştırma Yöntemi

Müzelerin okul dışı eğitim ortamları olarak kullanılması açısından öğretmen adaylarından Müze Eğitimi kapsamında eğitici Podcast'ler hazırlamaları ve müzeleri eğitim ortamı olarak kullanma deneyimlerini sunmaları konu edilmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının müzeleri eğitim ortamı olarak kullanmasında Bilgi ve İletişim teknolojilerinden Podcast yayın türünün etkisi ve aynı zamanda bu teknolojileri alanlarında etkili bir biçimde kullanabilmelerine yönelik TPAB donanımları üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda alan uzmanları ile yapılan görüşmeler sonucunda en uygun uygulama deseninin nitel araştırma desenlerinden katılımcı eylem araştırması modeli olduğuna karar verilmiştir. Nitel araştırmalar bireylerin davranışlarını ve elde ettikleri deneyimleri çok yönlü olarak incelemektedir. Nitel araştırmalar hipotez üretme, veri toplama ve toplanan verilerin analiz edilmesi süreçlerini barındırır. Bu tür araştırmaların genel amacı yeni bir algı elde etmektir (Güler vd., 2013, s. 39-40; Şeker, 2022, s. 3). Nitel araştırmalar, bireyin kendi potansiyellerini ortaya çıkarıp, kendi uğraşları sonucunda oluşturdukları toplumsal yapının saklı kalmış bilgilerini elde etmek için meydana getirmiş olduğu bilgi üretme yöntemlerinden biridir (Özdemir, 2010, s. 326).

Eylem araştırmasında araştırma sürecinde tespitler yapılarak problemler belirlenir ve çözüm yolları aranır. Bu çerçevede eylem araştırmasının araştırma sürecinde yürütürken gerçekleştirilen uygulamalarla gelişip şekillendiğini söylemek mümkündür. Bu durum problemin incelenip veri toplanmasına olanak sağlar. Eylem araştırmalarında süreç uygulayıcı ve araştırmacı eşliğinde ilerlediği için çözüm yolu seçenekleri artar ve değerlendirme iş birliği içinde yapılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016; Kanar, 2022, s. 38).

Araştırma Deseni: Eylem Araştırması

Bu araştırmada Nitel araştırma desenlerinden Katılımcı Eylem Araştırması deseni kullanıldığından veri toplama araçları araştırma sürecinde hazırlanmıştır. Geliştirilen eylem araştırması modeli Bassegy'in (1988) üç soruya dayalı sekiz aşamalı eylem araştırması yöntemi ile harmanlanarak kurgulanmıştır. Aşağıda sırasıyla Eylem Modelinin üç anahtar sorusu ve 8 aşama içerisinde tanımlaması yapılmaktadır. Bu aşamalar: 1. Eylem Modeli Uygulamasında şu an ne oluyor? (Aşama 1-4) 2. Eylem modeli ile hangi değişiklikleri öne süreceğiz/başlatacağız? (Aşama 5) 3. Değişiklikleri yaptığımız zaman ne olacak? (Aşama 6-8).

Akyol (2008) eylem araştırması sürecini diyalektik döngüsüyle açıklamaktadır. Bu döngü odaklanacak alanın belirlenmesi, verilerin analizi, verilerin yorumlanması ve eylem planının geliştirilmesi aşamalarından oluşmaktadır. Eylem araştırmasında derinlemesine düşünüldükten sonra sorular sorulur ve alınan cevaplar üzerine veriler toplanır. Toplanan veriler analiz edilip sonuçlar çıkartılır.

Alınan sonuçlara göre gerekiyorsa tekrardan bir eylem planı hazırlanır. Bu süreç diyalektik bir döngü şeklinde sürekliliğini koruyabilmektedir. Bu araştırmada da ilk olarak araştırmanın konusu belirlenmiş ve sorulara cevap alabilmek için konuya uygun bir yöntem belirlenmiştir. Ardından katılımcı grup belirlenip uygulanacak olan eylem planı hazırlanmıştır.

Katılımcı Grubunun Belirlenmesi

Araştırma kapsamında müfredatta Müze Eğitimi dersini alan öğretmen adayları ile çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Batı Anadolu'da bir üniversitede, Resim- İş Eğitimi bölümünde öğrenimine devam eden 3. Sınıf resim öğretmeni adayları oluşturmaktadır. Katılımcıların her birine bilgilendirilmiş gönüllü onam metni verilip çalışmanın gönüllülük esasına dayalı yürütülmesi amaçlanmıştır. Araştırma grubu içerisinde 4 öğrenci anahtar katılımcı olarak seçilmiş ve bu katılımcılar aşağıda verilen tabloda takma isimlerle belirtilmiştir.

Tablo 1.
Katılımcılar

Ayşe	(Öğretmen adayı)
Fatma	(Öğretmen adayı)
Ece	(Öğretmen adayı)
Deniz	(Öğretmen adayı)

Eylem Planının Hazırlanması – Uygulanması

Bu çalışmada geliştirilen eylem modeli Bassey'in (1988) üç soruya dayalı sekiz aşamalı eylem araştırması yöntemi ile harmanlanarak kurgulanmıştır. Araştırma hakkında gerekli alanyazın taranıp kavramsal çerçeve oluşturulduktan sonra Bassey'in (1998) eylem araştırması yönteminden yararlanılarak oluşturulan eylem planı hazırlanmıştır. Hazırlanan eylem planına göre katılımcılarla 6 hafta boyunca çalışılmıştır. Uygulama döneminde ülkemizde yaşanan deprem felaketi nedeniyle eğitim, uzaktan eğitim modeline geçmiştir. Bu sebep ile uygulama online olarak Microsoft Teams uygulaması üzerinden gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında geliştirilen Eylem Planı Tablo.2 de sunulmuştur:

Tablo 2.
Eylem Araştırmasında Kullanılan Eylem Planı

Tez Eylem Planı				
Hafta	Süreç	Araştırmacı Uygulaması	Katılımcı Performansı	Veri Toplama
1. Hafta (04.04.2023)	* Araştırmanın tanıtımı ve ihtiyaç analizi * Araştırma süreci ve uygulanması hakkında bilgi verme. *Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	*Araştırmanın konusu, amacı ve önemini açıklar. *Katılımcılarla önbilgilerine ve beklenenlerine dair görüşmeler gerçekleştirilir. *Katılımcıların araştırmaya gönüllü olarak katılıp katılmayacakları teyit edilir. *Araştırmacı müzelerin okul dışı öğrenme ortamları olarak kullanılması hakkında anlatım gerçekleştirir.	*Katılımcılar, araştırmacının Müze Eğitimi dersi sonrasında başlattığı toplantıya katılırlar. *Sorulan sorulara cevap verir ve fikirlerini sunarlar.	*Öğrencilerden elde edilen bulgular not alınır.
11.04.2023	Vize Haftası			
2.Hafta (18.04.2023)	*TPAB hakkında ne biliyoruz? Müze Eğitimi Ve Yapılandırmacı Yaklaşım.	*Araştırmacı TPAB, Bilgi ve İletişim Teknolojileri hakkında anlatım gerçekleştirir.	* Katılımcılar, araştırmacının Müze Eğitimi dersi sonrasında başlattığı toplantıya katılırlar.	*Öğrencilerden elde edilen bulgular not alınır.

		*Yapılandırıcı yaklaşım üzerine anlatım.	*Sorulan sorulara cevap verir ve fikirlerini sunarlar.	
3.Hafta (25.04.2023)	*Podcast Nedir? * Podcast nasıl hazırlanır? *Örnek podcast sunumu.	*Araştırmacı podcast üzerine anlatım gerçekleştirir. *Podcast hazırlanabilecek platformlar ve hazırlanışı hakkında bilgi verir. *Örnek podcastler senaryolar ile birlikte katılımcılara sunulur.	*Katılımcılar program sonrasında buldukları şehirde müze ziyaretleri yaparak sesli yayın için bir eser seçerler. *Senaryolar hazırlanır.	*Öğrencilerden elde edilen bulgular not alınır.
4. Hafta (02.05.2023)	* Müze ziyaretleri sonrası seçilen eserler üzerine senaryoların hazırlanması.	*Araştırmacı düzeltmeler yapmak üzere katılımcılardan senaryoları teslim alır.	*Seçtikleri eserler üzerine araştırmacı ile görüşme yaparlar. *Sorulan sorulara cevap verir ve fikirlerini sunarlar.	*Bulgular not alınır.
5. Hafta (09.05.2023)	*Senaryolar incelenip düzenlemeler yapıldıktan sonra podcast için kayıt alınması.	*Araştırmacı senaryolar üzerinde düzeltmeler yapar ve kayıt almaları üzere katılımcılara teslim eder. *Podcast yayınlanan platformlar hakkında bilgi verir.	*Sorulan sorulara cevap verir ve fikirlerini sunarlar.	*Öğrencilerden elde edilen bulgular not alınır.
6. Hafta (16.05.2023)	*Hazırlanan podcastlerin sunumu ve yayınlanması.	*Hazırlanan podcastler katılımcılar ile beraber program sırasında dinlenerek paylaşım yapılır.	*Podcastlerin değerlendirilmesi. *Sorulan sorulara cevap verir ve fikirlerini sunarlar.	*Öğrencilerden elde edilen bulgular not alınır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada verilerin toplanması, eylem araştırmalarının yapısına uygun olarak araştırma sürecine yayılmıştır. Verilerin toplanması ve analizi eş zamanlı olarak gerçekleşmiştir. Araştırma sürecinde toplanan veriler, hızlı bir biçimde analiz edilerek uygulamanın ileriki zamanını şekillendirmiştir. Veri toplama araçları olarak nitel veri toplama tekniklerinden, doküman incelemesi, gözlem, yarı yapılandırılmış görüşme ve odak

grup görüşmesi teknikleri kullanılmıştır. Toplanan verilerin analizinde, nitel araştırmalarda kullanılan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada veri toplama ve analiz süreci; Süreç öncesi, sürecin işleyişi ve süreç sonrası olarak üç temaya ayrılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Betimsel analiz yönteminin amacı gözlem ve görüşme gibi veri toplama tekniklerini kullanarak ulaşılan verileri analiz edip yorumlayıp okurlara ulaştırmaktır. Toplanan veriler sınıflandırılırken daha önceden belirlenen temalar göz önünde bulundurularak yorumlar yapılır ve özet oluşturulur. Bu yaklaşımın dört aşaması bulunmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224; Karataş, 2015, s. 73). İlk olarak “Betimsel Analiz İçin Bir Çerçeve Oluşturma” aşamasında veriler analiz edilmeden önce yapılacak olan araştırmanın kavramsal çerçevesi veya görüşme, gözlem teknikleri alanları doğrultusunda bir çerçeve ortaya konur. İkinci olarak “Tematik Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi” aşamasında Araştırma öncesinde hazırlanan çerçeveye göre toplanan verilerin düzenlenmesi gerçekleşir. Üçüncü olarak “Bulguların Tanımlanması” aşamasında düzenlenen veriler tanımlanır ve gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenir. Dördüncü ve son olarak “Bulguların Yorumlanması” aşamasında elde edilen bulgular tanımlanır, açıklanır ve araştırmayla ilişkilendirilir (Karataş, 2015, s. 73).

Bulgular

Süreç Öncesi

Araştırmacı uygulama yapacağı 3. Sınıf öğretmen adaylarının sınıf temsilcisine ulaşmıştır. Sınıf temsilcisini, yapacağı araştırma hakkında bilgilendirip, araştırmaya katılmak isteyen sınıf arkadaşlarından oluşan bir liste oluşturmasını istemiştir. Oluşturulan listede var olan adayların telefon numaraları alınmış ve hızlı iletişim için Whatsapp uygulamasından katılımcıların ve araştırmacının olduğu bir grup kurulmuştur. Eylem planını uygulama için gerekli ön hazırlıklar tamamlandıktan sonra uygulamaya başlanmıştır.

İlk hafta katılımcılarla müzecilik, müze eğitimi, müzelerde teknoloji kullanımına dair görüşmeler yapılarak ön bilgileri, beklenti ve ihtiyaçları tespit edilmiştir. Ayrıca, katılımcıların müzeleri ne sıklıkla ziyaret ettikleri ve bugüne kadar katılmış oldukları müze etkinlikleri ile ilgili hatırladıkları hakkında görüşme gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan, araştırma kapsamında müzelerin daha etkin şekilde eğitim ortamı olarak kullanılması yönünde öneriler ve görüşler alınmıştır.

Ayşe: “Yaşadığım şehirdeki müzeleri gezdim. Yeni müzeler görmek için şehir değiştirmem gerekiyor. Şehir değiştirdiğim zaman müzelere gidiyorum. Bulduğum şehirdeki müzelerde yapılan değişiklikleri görmek için tekrardan gitmem gerek diye düşünüyorum tabii.”

Katılımcının vermiş olduğu cevaba göre, geleceğin sanat eğitmeni adayı olarak aktif bir müze ziyareti alışkanlığının olmadığını görüyoruz. Sanatla ilgilenen, birer sanat eğitimcisi olma yolunda ilerleyen öğretmen adaylarının aktif olarak gerçekleştireceği çevrimiçi ya da fiziksel müze ziyaretleri bireysel ve mesleki gelişim açısından oldukça önem arz etmektedir.

Ayşe: “Geçmişteki okul ile yaptığımız müze ziyaretlerinden hatırladığım kadarıyla yanımızda bir müze görevlisi bulunmazdı. Müzeye gittiğimizde serbest kalıyorduk fakat bilgiye ulaşma noktasında eksiklik yaşıyorduk. Çocuk olduğumuz için her şey ilgi çekici geliyordu fakat bir öğretmen ya da bir görevlinin eser hakkında bilgi vermesine ihtiyaç duyuyorduk.”

Katılımcı küçük yaşlarda okul ile müze ziyareti yaptıklarını hatırlamaktadır. Fakat yapılan ziyaretten hatırladığı bir bilgi birikimi bulunmamaktadır. Katılımcı bu açıdan sorunun, müze ziyareti yapılırken bu alanda uzman bir görevli ya da eğitmenin eksikliği olduğunu düşünmektedir. Bu noktada, yaparak yaşayarak öğrenme açısından ve yapılandırmacı yaklaşım anlayışında olduğu gibi bireylerin kendi deneyimleriyle elde ettikleri bilgilerin kalıcılığının önemini görmekteyiz. Bu katılımcı müzede aktif olduğu bir etkinliğe katılıp deneyim kazansaydı bugün kendisine bu soru sorulduğunda verdiği cevabın değişebileceği düşünülmüştür.

Fatma: “İlkokuldan beri eğitim dönemime dair hatırladığım kadarıyla pek müze ziyareti yapmıyorduk. Hatta hiç olmadı diyebilirim. Belki oturduğum konum ile alakalı olabilir. İstanbul’da yaşıyorum ama biraz ücra köşesinde yer alıyor burası. Pek bir şey hatırlamıyorum.

Katılımcı geçmişten hatırladığı bir müze ziyareti bulunmamasının sebebini yaşadığı konumda gidip gezebileceği bir müzenin olmayışı olarak görmektedir. İlkokul döneminden bu yana herhangi bir müze ziyaretinden hatırladığı deneyimi olmadığını belirtmiştir. Bu durum katılımcının İlkokul gibi temel bir eğitim düzeyinden bu yana okul ve müze iş birliği bakımından ortaya çıkan olanaklardan yeterince yararlanmadığı anlamına gelmektedir. Geleceğin sanat eğitimcisi adayı olarak katılımcılarda bu konuda bir gelişme ve değişiklik sağlayacak önemli beceriler kazandırma sürecinin başlatılmasının gerekliliği ön plana çıkmıştır.

Katılımcılarla müze eğitiminin önemi ve nasıl daha aktif kılınabileceği hakkında tartışıldığında şu veriler elde edilmiştir;

Ece: “Bence uygulamalı ders gibi aktiviteler olabilir. Onun dışında eserlere dokunulabilen bir alan oluşturulabilir.

Katılımcının müzede sergilenen eserlere dokunarak daha güçlü bir iletişim kurulabilmesi fikrine karşın birçok müzede haklı nedenlerle eserlere dokunulması yasaktır. Burada katılımcının eserlere dokunma isteğini çocukluk döneminde yapmış olduğu müze ziyaretleri sırasında keşfetme duygusundan arda kalan izler olduğu düşünülmüştür. Aynı zamanda araştırmanın uygulanmasında kullanılan podcast ürününün, katılımcının belirtmiş olduğu düşüncesine göre müzelerde yer alan eserlerle çalışma konusunda öğrencileri ve öğretmenleri yönlendirmeye olan etkisinin ortaya çıktığı gözlemlenmiştir.

Deniz: “Bence prosedürler kolaylaştırılmalı. Öğretmenin öğrencileri alıp sınıfça bir müzeye götürebilmesi için çok fazla yazılı izin gerekiyor. Hem velilerden, hem valilikten olmak üzere. Bu yüzden öğretmenler bu konuda zorluk çekiyorlar. Bu durum müze ziyaretleri gibi okul dışı eğitim alanlarını kullanmayı etkiliyor. En azından senede bir kez bile olsa bu tür etkinlikler yapılmalı.”

Deniz’in deneyimleri sonucunda elde ettiği düşüncelerden yola çıkarak ülkemizde müze ve okul iş birliğinin eksik yönleri olduğunu görmekteyiz. Deniz’in bu deneyimini sunması ve probleme öneride bulunması bir öğretmen olarak müzeleri öğrenme ortamları olarak kullanımı açısından farkındalığının olduğunu göstermiştir.

Fatma: “Okullardaki rehber öğretmenler müze eğitimi hakkında bilinçlendirilirse aslında eğitim döneminde onların sağlayabileceği bazı imkânlar olabilir. Veya hiç değilse lisede müze eğitimi zorunlu ya da seçmeli ders olarak alınabilir.

Fatma’nın bu önerisinde Müze Eğitimi’nin sadece sanat eğitimcileri tarafından değil diğer alanlardaki eğitimciler tarafından da desteklenmesi gereken bir alan olduğunu düşündüğünü söyleyebiliriz. Müze Eğitimi dersini gören sanat liselerindeki öğrenciler gibi diğer tüm liselerdeki öğrencilerin de bu eğitimi almaları gerektiğini belirtmiştir. Müze Eğitimi’nin önemi vurgulanmıştır.

Sürecin İşleyişi

Uygulamanın ikinci ve üçüncü haftalarında katılımcıların hazırlayacakları sesli rehber senaryoları ve Podcast hazırlamak için kullanılacak platformlar üzerinde durulmuştur. Katılımcılar ile birlikte “Spotify” ile bağlantılı olan “Podcasters” uygulamasının içeriğine göz atılmıştır. Bu uygulama üzerinden nasıl podcast hazırlayabilecekleri katılımcılara detaylı olarak anlatılmıştır. Ardından podcast oluşturmak için hazırlamaları gereken örnek bir senaryo incelenmiştir ve podcast örnekleri katılımcılara dinletilmiştir.

Örnek senaryo incelenirken katılımcıların yönlendirdiği sorular ve görüşler aşağıda yer almaktadır.

Ayşe: “Bu senaryoda bir kurgu var hocam. Biz de hazırladığımız senaryolarda eserlere uygun olarak bir hikâye mi kurgulayacağız?”

Araştırmacı: “Sesli yayınlarınızı daha ilgi çekici kılmak için bu yönetime başvurabilirsiniz. İlk olarak eser hakkında gerekli araştırmaları yapıp eserin konusuna uygun bir canlandırma ve kurgu hazırlamanız yerinde olacaktır.”

Fatma: “Senaryonun uzunluğunu hazırlayacağımız podcastin süresine göre nasıl ayarlayabiliriz?”

Araştırmacı: “Senaryolarınızı hazırlarken eserin tarihçe bilgilerine fazla oranda yer vermekten kaçının. Bilgiye boğmadan sadece önemli bilgileri ve biçimsel olarak inceleme yapmanız podcast’in süresini önemli ölçüde etkileyecektir. Deneme yanılma yöntemiyle birkaç kez ses kaydı alıp konuşma hızınızı kontrol edebilirsiniz.”

Deniz: “Biz de dinlediğimiz podcastte olduğu gibi seçeceğimiz eserdeki figürleri canlandırabilir miyiz?”

Ece: “Hem yetişkinlere hem çocuklara özel hazırlamak istediğim senaryolarda aynı eseri kullanabilir miyim?”

Katılımcılara podcastlerinde aynı eseri kullanabilecekleri belirtilmiştir. Böylelikle senaryolarını düzenlerken Pedagojik açıdan yeterlilikleri de saptanabileceği ön görülmüştür. Toplantıda genel olarak katılımcılara senaryolarını hazırlarken dikkat etmeleri gereken hususlar hakkında bilgi verilmiştir. Katılımcılardan bir sonraki haftaya kadar müze ve sanal müze ziyaretlerini gerçekleştirip seçtikleri eserler üzerine senaryoları hazır şekilde toplantıya gelmeleri istenmiştir.

4. hafta toplantısına kadar katılımcılar senaryolarını araştırmacılara göndermişlerdir. Araştırmacılar senaryoları derste incelemek üzere katılımcılarla bir araya gelmiştir. Öncelikle seçtikleri eserler üzerinde durulmuştur. Bu eserleri seçme sebepleri hakkında sohbet edilmiştir.

Fatma: “Resme baktığımda o an beni içine çekmesi bu eseri seçmemi sağladı. O yüzden bu eseri seçmeye karar verdim”

Fatma’nın bir önceki haftalarda çalışma sonunda alacağı sertifika hakkında sürekli sorular sorması sebebiyle sonuç odaklı yaklaştığı görülürken, senaryo oluşturma aşamasında göstermiş olduğu özveri ve ilgi bakımından uygulamadan keyif almaya başladığı gözlemlenmiştir.

Araştırmanın başında katılımcılardan isteğe bağlı olarak hem yetişkinlere hem çocuklara özel podcastler hazırlayabilecekleri belirtilmiştir. Fatma bu konuda her iki podcast içinde aynı eseri kullanmayı fakat çocuklara özel hazırlayacağı podcastte eserdeki bir figürü konuşarak olayları ve resmi tasvir etmeyi düşündüğünü belirtmiştir. Bu noktada çocuklar için ortaya koyacağı ürünü daha ilgi çekici hale getirmeye çalıştığını ve pedagojik bilgisini kullandığını görüyoruz.

Ayşe: “Hocam ben bu eseri seçtim çünkü Osman Hamdi Bey’in Tük Müzeciliğine katkılarını biliyorum. Osman Hamdi Bey’in üslubunu da çok beğeniyorum. Ayrıca dünyaca ünlü bilinen bir Türk sanatçı. Bir de bu eserde biraz da böyle Feminizme de dokunduğunu düşünüyorum Osman Hamdi Bey’in. Podcast olarak da eser de müzik aletlerinin olması bence podcast’i biraz daha ilgi çekici hale getireceğini düşündüm. Veya birkaç o müzik aletlerinin seslerini kullanırsam diye düşündüm. O yüzden bu eseri seçtim. Çocuklara özel hazırlayacağım podcast için de Van Gogh’un The Bedroom adlı eserini seçtim”.

Burada Ayşe’nin podcastinde kullanacağı eseri tamamen kişiselleştirdiğini görmekteyiz. Hem sanatçısına olan hayranlığından hem de sanatçının eserinde vurgulamış olduğunu düşündüğü Feminizm olgusundan etkilenecek bu eseri seçtiği anlaşılmaktadır. Eseri seçerken podcastini zenginleştirebilecek imgeleri de düşündüğü izlenmiştir. Çocuklara özel hazırlayacağı podcast için de anlatımı bakımından çocuklara daha uyarlanabilir bir eser seçtiğini görmekteyiz. Ayşe’nin burada Pedagoji bilgisinden yararlandığını söyleyebiliriz.

Ece: “Hem Türk bir sanatçının eseri olması için seçtim hem de bu tabloyu seviyordum o yüzden kullanmak istedim.”

Ece ile birlikte çoğu katılımcının da Türk sanatçıların eserlerini seçmeleri katılımcıların Türk sanatçıları daha ön plana çıkarmak istedikleri görülmüştür.

Katılımcılarla bir önceki haftadan bu yana yapmış oldukları müze ziyaretleri hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur. Katılımcılar aktif olarak müze ziyaretinde bulunmanın yanında Google Kültür ve Sanat portalı gibi sanal olarak ziyaret edebilecekleri müzeleri gezmişlerdir. Böylece teknolojik imkanları eğitim alanında kullanma yolu keşfetmişlerdir. Aşağıda yer alan verilere göre seçilen eserlerin çoğunlukla sanal müzelerden olduğu gözlemlenmiştir.

Ayşe: “Ben Alanya’ da yaşıyorum ve Alanya’ da bir tane müze var sadece. O müzeyi gezdiğimde lahitlerle karşılaştım. Podcastimi oluşturmak için resim türünde bir eser aradığım için internet üzerinden sanal müze ziyareti yaparak eserimi seçtim”.

Bu verilerden yola çıkılarak, Lahitlerin üzerinde bulunan tasvirler de benzer bir kullanım imkânı sağlayabilirken katılımcıların resim türünde eser seçmek için kendilerini şartlandıkları gözlemlenmiştir.

Şekil 1. Çocuklara Yönelik Senaryo

Vincent Van Gogh- The Bedroom- 1888

(3 saniyelik giriş müziği)

(3 saniye Yaklaşan adım sesleri)

Zeynep: Merhaba. Ben Zeynep 11 yaşındayım. Okulum beni buraya müze gezisi için getirdi. Öğretmenim bana merak ettiğim her şeyi size sorabileceğimi söyledi. Bu yüzden yanınıza geldim.

Küratör: Merhaba Zeynep. Ben Ekrem. Van Gogh Müzesinin küratörüyüm. Yani bu eserler hakkında epey bilgi sahibi biriyim. Bana istediğin soruyu sorabilirsin. Ama önce müze hakkında küçük bir bilgi vereyim. Van Gogh Müzesi, Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da bulunan, Hollandalı ressam Vincent Van Gogh'un çalışmalarının sergilendiği en büyük müzedir.

Zeynep: Vincent Van Gogh kim?

Küratör: Vincent Van Gogh, tüm dünyanın tanıdığı, Hollandalı, ard izlenimcilik akımıyla resimler yapan çok ünlü bir ressamdır. Ard izlenimcilik akımıyla resim yapan ressamlar çok parlak renklerde ve o güne kadar kullanılmamış konularda resimler yaparlar. Bu ressamlar doğayı ve diğer her şeyi olduğu gibi tüm çirkinlikleriyle değil kendi duyumsadıkları yani algıladıkları gibi yaparlar.

Zeynep: Ben de daha küçükken ağaçları yeşil değil kırmızı yapardım. Bu da öyle bir şey mi?

Küratör: (Güler) Evet biraz benziyor. Sen neden ağaçları kırmızı yapardın?

Zeynep: Çünkü benim en sevdiğim renk kırmızı. Sadece ağaçları değil resimlerimdeki çoğu şeyi kırmızı yapardım.

Küratör: Peki sence Van Gogh'un en sevdiği renk hangisi olabilir?

Zeynep: O, bu resimde en çok sarı rengi kullanmış. Bence sarı olabilir.

Küratör: Belki de öyleydi. Bunu bilmiyoruz. Ama evet tespitin doğru. Bu resimde ve birçok resimde hakim renk olarak sarıyı kullandı Van Gogh. Peki resimde dikkatini çeken başka neler var?

Zeynep: (düşünür) İim. Bu resimdeki odanın duvarındaki esimlerden bazılarını bu müzede görmüştüm. Demekki ressamın yaptığı resimler bunlar. Ben de kendi resimlerimi kendi odamın duvarlarına yapıştırırım. O zaman bu resimdeki oda, Van Gogh'un kendi odası olabilir.

Küratör: Sen oldukça zeki ve dikkatli bir çocuksun Zeynep, aferin sana! Evet bu resmin adı "Yatak odası". Resimde hakim renk sarıdır. Odadaki temel eşyalar bir yatak, iki sandalye ve bir masadır. Sağdaki duvarın yanında bir sandalye, üzerinde su bulunan küçük masa ve sokağa bakan bir pencere bulunur. Soldaki duvarın yanında ikinci bir sandalye ve diğer odanın kapısı bulunuyor. Odada hiç kimse yoktur. Yatağın yanındaki duvarda ressamın arkadaşlarının portreleri vardır. Yatağın arkasındaki resim ise ressamın yaptığı "Kayalıklar ve Meşe Ağacı"dır. Resimde ilginç bir perspektif vardır. Yani ressam resimde alışılmadık dışı orantısız boyutlarda yamuk şekilde çizdiği odanın ölçülerinde sıra dışı bir derinlik yaratmış ve ışığı vermiştir. Odanın sağdaki kapı odayı koridora, sol taraftaki kapı ise misafir odasına bağlıyor.

(3 saniye Zeynep esner)

Küratör: Esnediğine göre uykun geldi Zeynep. Umarım uzun konuşup seni sıkmadım.

Zeynep: Kusura bakmayın. Sıkılmadım ama biraz uykum geldi açıkçası.

Küratör: Bu resimdeki tema, renkler, düzenleme gibi unsurlar insanı dinlendirici etkisi vardır. Uykuyu anımsatır. Zaten hareketli değil durağan bir resimdir. O yüzden uykunun gelmesini normal karşılıyorum. Ama istersen daha fazla bu resme bakma.

Zeynep: Bu resmi çok sevdim. Anlattıklarınız da çok güzeldi. Van Gogh'un bir sürü parlak, canlı renkli resmi var. Gidip biraz da onlara bakabilirim. Teşekkür ederim. İyi günler.

Küratör: İyi günler Zeynep. Tekrar görüşmek üzere.

(3 saniye kapanış müziği)

Şekil 1'de, katılımcının çocuklara özel hazırlanmış olduğu senaryoyu görmekteyiz. Burada üzerinde durulması gereken nokta öğretilmek istenilen bilginin sunuluş biçimidir. Örnek olarak hikayedeki çocuğun uykusunun gelmiş olduğunun belirtilmesi üzerinden eserin teması hakkında bilgi verilmiştir. Bu açıdan katılımcının Pedagojik Bilgisini kullanmış olduğunu görmekteyiz.

Şekil 2. Yetişkinlere Yönelik Senaryo

Osman Hamdi Bey- İki Müzisyen Kız- 1880

(Tambur ve def sesleri)

(yakınlaşan Hızlı adım sesleri)

Ziyaretçi: Bu sesler nereden geliyor? Yoksa resmin içinden mi?

Eserdeki karakter: (kısıt sesle) Biri bize bakarken çalma dememiş miydin sana! Bak şu genç kız sesimizi duydu.

Ziyaretçi: Gerçek mi bu? Hey resmin içindekiler! Siz mi konuşuyorsunuz?

Eserdeki karakter: (yüksek sesle) Artık sesimizi duyduğuna göre sana söyleyebiliriz. Evet biz konuşuyoruz. Osman Hamdi Bey bizi 1880 yılında resmetti ve bizi ölümsüz kıldı. Eserin adı İki müzisyen kız. O günden beri bu eserin içinde tambur ve def çalıyoruz. Peki sen kimsin?

Ziyaretçi: Ben Zeynep, Pera Müzesi ziyaretine arkadaşlarımla geldim. Şu anda Oryantalist Resimler Koleksiyonu kısmını geziyorum. Osman Hamdi Bey'in bu eserinden çok etkilendim. Kendinizden, bulunduğunuz ortamdan biraz bahseder misiniz?

Eserdeki karakter: Çok uzun zaman oldu. Biraz hatırlamaya çalışmalıyım . (5 saniye müzik sesi, 3 saniye cami ortam sesleri) Resme mekan olan, bizim de içinde bulunduğumuz yer Bursa Ulu Caminin namazgah bölümünün girişidir. Resmin odağında biz varız. Yani ben ve arkadaşım. Ben ayakta Tambur çalan kıyım. Üzerimde krem rengi üzerine altın sarısı desenler olan bir entari ve aynı kumaştan bir şalvar vardır. Saçlarımda ise mavi bir yemeni bağlamıştım. Yanımda yerde def çalan kız benim arkadaşım. Üzerinde mavi üzerine altın sarısı renginde şeritler olan bir üç etek vardır. Arkadaşım saçlarına genç altın sarısı renginde bir yemeni takmıştı. Üzerinde durduğumuz halı tipik bir osmanlı halıdır. Resmin solunda yer alan basamaktaki halı da, resmin sağında duvardaki mavi çiniler de öyledir. Gördüğün gibi burada, camide bulunan halılar, kakmalı ahşap eserler, taş oymacılığı ürünü mermerler ve çini gibi Osmanlı motifleri vardır. Osman Hamdi Bey, batı tekniklerini doğunun içine gerçek bir bakış atmak için kullanmıştır.

Ziyaretçi: Peki bu resmin Oryantalist Resimler Koleksiyonunda yer alması doğru mu? Bu müzedeki oryantalist eserleri pek incelememişim ama birkaç oryantalist eser biliyorum. Osman Hamdi Bey'in eserlerine hem benziyorlar hem de benzemiyorlardı.

Eserdeki karakter: Aslında bu soruğun soruyla doğru bir noktaya değindin Zeynep. Osman Hamdi Bey, batı oryantalistlerin doğuyu gördükleri yerden resmetmemiştir. Batı oryantalizmde doğunun kadınları erotik hamam objeleri, çarşafı, peçeli, kamusal alandan kopuk resmedilmişlerdir. Oysa gördüğün gibi biz yeteneklerinin farkında ve onları geliştirmek için çabalayan kadınlardır. Osman Hamdi Bey'in resimlerinde ise kadınlar Osmanlıya ait iç mekanlarda, yine Osmanlıya ait objelerle resmedilmiş kitap okuyan, düşünen, tartışan şekillerde tasvir edilmişlerdir. Bu Batının doğuya olan bakışına bir eleştiridir aslında.

Ziyaretçi: Osman Hamdi Bey gerçekten çok farklı, yenilikçi, cesur ve öncü bir insanmış. Onu ülkemizin müzecilik gelişimine katkılarıyla tanıyordum. Fakat resimleri üzerinde hiç böyle düşünmemiştim. Gerçekten de Osman Hamdi Bey'in resimlerinde kadınlar batı oryantalizmindeki gibi tamamen çıplak veya peçeli değil her daim giyinikler. Bana verdiğiniz değerli bilgiler için çok teşekkür ederim size. Peki sormak istediğim son bir şey var, ben sizi nasıl duyabildim?

(3 saniye gizemli müzik)

Eserdeki karakter: Sen bu müzeyi gezdiğin, bu resme yakından dikkatlice baktığın, bizimle aynı havayı soluduğun ve gerçekten istediğin sürece bizi duyabilirsin ve anlayabilirsin. Bu yalnızca bizim değil, bütün eserler için geçerlidir. Umarım her zaman istersin. Görüşmek üzere.

Ziyaretçi: Görüşmek üzere.

(Uzaklaşan Yavaş 3-5 adım sesi)

(Oryantalist müzik)

Şekil 2'de katılımcının yetişkinler için hazırladığı senaryoyu görmektediriz. Katılımcının yetişkinler için hazırladığı senaryoda arka fon seslerinden ve eserde yer alan enstrümandan yardım alması çalışmayı daha dikkat çekici kılmıştır. Hazırlanmış olduğu senaryonun yetişkinlere özel olsa da dinleyiciyi bilgiye boğmadığı, verdiği bilgileri anlaşılır ve yalın bir dille aktardığı gözlemlenmiştir. Katılımcının bu eseri seçme nedeninde eserde yer alan müzikal melodinin etkili olduğunu belirttiği bu bölümde yer alan verilerde de bulunmaktadır. Katılımcının podcastini etkili kılmak için önceden bu durumu planladığı gözlemlenmiştir.

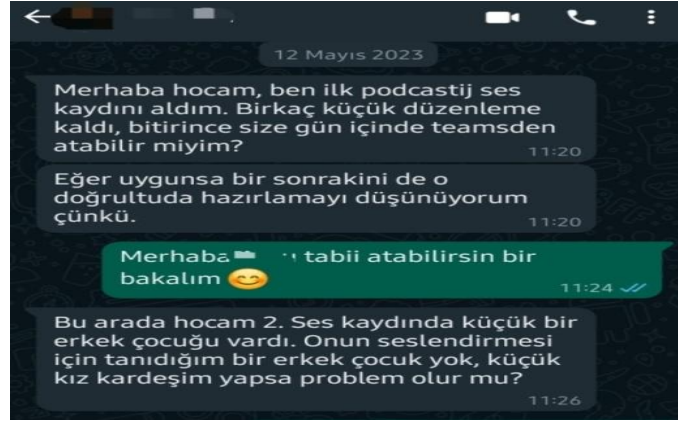

Katılımcıların hazırlanan tüm senaryolarda eserlerdeki karakterleri canlandırmaları ve verdikleri bilgileri çocuğun anlayabileceği düzeye uygun hale getirmeleri bakımından, Pedagojik Alan Bilgilerini kullandıklarını görmekteyiz. Yalnızca çocuklar için değil yetişkin senaryolarında da dinleyiciyi bilgiye boğmadan akıcı ve anlaşılır diyaloglar kurdukları gözlemlenmiştir.

Bu senaryolar üzerinde durulduktan sonra bir önceki hafta incelemesi yapılan “Podcasters” uygulaması hatırlatılmış, bu platformu kullanabilecekleri tekrar belirtilmiştir. Yaklaşık 40 dakika süren toplantı boyunca katılımcıların hazırlamış olduğu senaryolar incelenmiş ve bir önceki hafta örnek olarak incelenen senaryonun faydalı olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmacılar genel olarak tüm senaryoları kurallara uygun ve başarılı bulmuştur. Katılımcılardan bir sonraki hafta kayıtlarını almaya başlamaları istenmiştir. Bu süreçte senaryolarında yaptıkları değişiklikleri araştırmacılara e-posta yoluyla iletmışlerdir.

5. haftaya kadar katılımcılarla Whatsapp uygulaması üzerinden irtibat kurularak soruları yanıtlanmıştır. Senaryoların biçimsel ve içerik olarak nasıl daha etkili hale getirebileceği yönünde fikir alışverişinde bulunulmuştur. Katılımcılar podcast kurallarına özen göstermiştir. Prova yapması ardından dinlemesi kendisini değerlendirme fırsatı da sunmuştur. Bu pratik deneyimle katılımcıların yaparak yaşayarak öğrenme açısından gelişmeler yaşadığı gözlemlenmiştir.

Görsel 1. Ekran Görüntüsü

Görsel 1’de görüldüğü gibi katılımcı sesli rehberini oluştururken kendi aile bireylerinden yardım alıp alamayacağını sormuştur. Bu bağlamda gerçekleştirilen uygulamada podcast teknoloji ürününün kapsayıcı özelliğinin ortaya çıktığını görmekteyiz. Bu uygulamanın, kişinin aile üyeleri ya da arkadaşları ile birlikte işbirlikçi bir yaklaşımla katılımcıların gündelik hayatlarında yer edecek birer deneyim olarak kalacak olması beklenmiştir.

Toplantıda bir sonraki hafta derse hazır getirilmesi gereken sesli rehberlerin son halleri hakkında da konuşulmuştur. Katılımcıların podcastlerini oluştururken hangi uygulamayı kullandıkları ve takıldıkları bir nokta olup olmadığı sorgulanmıştır. Haftaya kadar sesli yayınlarının hazır hale getirilmesi noktasında son bir duyuru yapıp toplantı sonlandırılmıştır.

Eylem Süreci Sonrası

Altıncı hafta eylem sürecinin değerlendirildiği hafta olarak belirlenmiştir. Bu yüzden tüm katılımcılar derse podcastleri sunuma hazır şekilde katılmışlardır. İlk olarak “Spotify” üzerinden ekran paylaşımı yapılarak, katılımcılara bazı ünlü podcast serileri dinletilmiştir. Araştırmacı Whatsapp grubunda derste dinlemiş oldukları podcast serilerinin linklerini, katılımcılarla daha sonra da dinleyebilmeleri için paylaşmıştır.

Katılımcıların Microsoft Teams çevrimiçi uygulaması veya Whatsapp üzerinden göndermiş oldukları podcastler hep birlikte değerlendirilmek üzere dinlenmeye başlanmıştır. Katılımcıların çoğu bir sesli yayında uyulması gereken genel kurallara uyarak oldukça başarılı işler meydana getirmişlerdir. Tüm sesli rehberler

dinlendikten sonra katılımcılarla Podcast hazırlama süreçlerinde neler öğrendikleri, sesli rehberlerini hazırlarken yaşadıkları deneyimler hakkında odak grup görüşmesi yapılmıştır.

Ayşe: “Podcast aracılığıyla bir eseri dinleyerek de görüp hissedebileceğimi öğrendim”.

Ayşe'nin uygulama sürecinde yaşadığı deneyimden öğrendiği bilgi, araştırma çerçevesinde kullanılan podcastin temel amacını oluşturmaktadır. Podcast'in erişebilirlik özelliğini burada gösterdiğini söyleyebiliriz. Ayşe'nin hazırlanmış olduğu podcast mekân ve zaman kavramını yıkarak kendisini eser ile karşı karşıya getirebilme imkânı tanımaktadır. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda Podcast'in eğitimde kullanılması aynı etkiyi yaratacaktır. Bireyin bir mekâna bağlı olmadan bilgiye ulaşabilmesi okul dışı bir öğrenme alanı oluşturacaktır.

Fatma: “Podcast hazırlamak sandığım kadar kolay değilmiş. Ses kaydı alırken birçok kez tekrarlama yaptım, arka fonda kullanılan seslerin ve ara seslerin önemini kavradım.”

Fatma uygulama sürecinde zorlanmasının sebepleri olarak çalıştığı ortamın gürültülü olması, kullandığı ses kaydedici cihazın arızalı olması gibi diğer etkenlere de değinmiştir. Yapılan gözlemlerde Fatma'nın ses kaydında zorlanmasının bir diğer sebebinin de teknolojik imkanları kullanma konusundaki deneyimsizliği olduğu tespit edilmiştir. Ancak süreç ilerledikçe Fatma'nın çalışmasını etkili kılmak için de ara sesler ve arka fon sesleri gibi materyalleri kullanmaya başladığı gözlemlenmiştir. Bu da eylem planının katılımcıların Teknoloji Pedagojik Alan Bilgilerini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Ece: “Podcast hazırlarken arkadaşlarımla ve ailemle çok keyifli zaman geçirdim. Bazı yerlerde birbirimize gülüp çok eğlendiğimiz oldu.”

Deniz: “Ben de çok keyif aldım kızım ile birlikte hazırladık.”

Ece ve Deniz'in belirtmiş olduğu gibi aile fertleriyle yaptıkları çalışmalardan çok zevk aldıklarını söylemişlerdir. Bu verilerden yola çıkarak podcast'in her yaş grubuna hitap eden, kolay erişilebilir, grup çalışmasına uygun, aynı zamanda zahmetsiz bir medya aracı olduğu ortaya çıkmıştır. Uygulamanın bu noktasında bu veriler bize podcastlerin kolay ulaşılabilir ve üretilebilir olduğunu göstermektedir.

Ayşe: “Sesli yayınların eğitimde kullanılmasının oldukça yararlı olduğunu düşünüyorum. Diğer katılımcıların hazırlanmış oldukları sesli rehberleri dinlerken, eserler hakkında birçok yeni bilgi öğrendim”.

Ayşe'nin, arkadaşlarının hazırlanmış olduğu podcastleri dinlerken eser hakkında daha önce bilmediği bilgilere ulaştığı gözlemlenmiştir. Üzerinde çalışılan eserlerin genel olarak sanat eğitimi bölümünde okuyan öğretmen adaylarının yakından tanıyabileceği eserler olmasına karşın, Ayşe'nin bu eserler hakkında yeni bilgiler öğrenmesi bilginin sunuş yolunun farklı olmasıyla yakından ilişkili olduğu söylenebilir. Eserin bir senaryo ve ses medyası ile desteklenmesi eser hakkında sunulan bilgileri daha etkili hale getirebilmektedir.

Deniz: “Bir öğretmen olarak podcast uygulamasını kendi derslerimde de kullanacağım.”

Deniz'in aktif olarak eğitimlik yapan bir katılımcı olduğu bilgisine dayanarak araştırma sonunda podcast gibi bir teknoloji ürününü derslerinde kullanmaya karar vermesi, podcast'in öğrenme açısından önemli bir araç olduğunu kavramış olduğunu göstermektedir.

Fatma: “Hazırladığımız işleri Spotify aracılığıyla yayınladık ve topluma da hizmet etmiş olduk aynı zamanda bu mutluluk verici.”

Fatma'nın da belirttiği gibi hazırlanan podcastler Spotify uygulaması aracılığı ile yayınlanmıştır. Bu sayede katılımcılar toplumsal bir hizmet gerçekleştirmenin de mutluluğunu yaşamışlardır.

Odak grup görüşmesi sonrasında araştırmacılar tüm katılımcıları tebrik etmiş bu süreci birlikte tamamladıkları için mutluluklarını dile getirmişlerdir. Araştırmacılar toplantının ardından teşekkürlerini belirterek eylem sürecini sonlandırmışlardır.

Sonuç

Müze Eğitimi dersi kapsamında yürütülen bu çalışmada 3.sınıf Resim-İş Eğitimi öğretmen adaylarından eğitici podcastler hazırlamaları istenmiştir. Bu sayede, öğretmen adaylarının hem müzeleri eğitim ortamına taşıyarak hem de teknolojik bir aracı kullanarak önemli dönüşümler yaşamaları beklenmiştir. Katılımcılar yapmış oldukları müze ziyaretleriyle müzeleri eğitim amacıyla kullanmışlardır. Böylelikle müzelerin eğitim ortamı olma özelliğinden yararlanmışlardır. Müzeden seçtikleri eserleri eğitici birer podcaste dönüştürme aşamasında, yaşamış oldukları deneyimlerden elde edilen verilere göre bu uygulama katılımcılar için öğretici olmuştur. Yapmış oldukları çalışma Müze Eğitimi dersinin teorik bölümünün yanı sıra uygulama kısmını ön plana çıkarmıştır. Katılımcıların aktif olarak faaliyet gösterdikleri müze ziyaretleri sonrası bir ürün ortaya koymaları, müze eğitimi dersinin uygulama ayağında bulunan açığı iyileştirme noktasında katkı sağlamıştır.

Yapılandırmacı bir yaklaşımla gerçekleştirilen bu uygulamada öğretmen adayları aktif rol oynamışlardır. Uygulama sırasında eser seçme, birçok kez kayıt alma, ilk kez bir sesli yayın ürünü ortaya koyma gibi deneyimler yaşamışlardır. Bu kapsamda çalışma yaparak yaşayarak öğrenme anlayışıyla ve öğrenci merkezli yaklaşımla desteklenmiştir. Katılımcılar uygulamaya başlamadan önce podcast ve müze eğitimi arasında anlamlı bir ilişki kuramazlarken, süreç sonuna gelindiğinde podcast yayın türünü meslek hayatlarında kullanmaya karar vermişlerdir. Katılımcılar uygulamanın gereklilikleri olan podcast için eser seçme, eser hakkında yeterli bilgiye sahip olma, eser hakkında öğretmek istedikleri bilgileri yaş grubuna uygun şekilde sunma ve podcast hazırlama aşamasında doğru teknoloji ürününü kullanma gibi becerileri TPAB donanımlarını kullanarak tamamlamışlardır.

Katılımcıların hazırladıkları podcastlerin Android cep telefonu ya da ses kaydedici gibi cihazlar üzerinden hazırlanabilecek düzeyde olmasına rağmen bazı öğretmen adayları uygulama sırasında zorlandıklarını belirtmişlerdir. Günümüz teknolojisi her gün hızla gelişen bir yapı olmasıyla beraber gündelik yaşamımızda, iş hayatımızda, eğitim alanında geniş kullanım alanlarına sahiptir. Çağdaş eğitim sisteminde bir öğretmenin mesleki başarısına etki eden bilişim teknolojilerini etkili kullanma becerisi, öğretmen yetiştiren kurumlar tarafından gerekli alt yapı oluşturularak desteklenmelidir. Katılımcıların müzelerin eğitim ortamı olarak kullanılması yönünde deneyimleri ve düşünceleri alındığında katılımcılardan çoğunluğu küçük yaşlarda okul- müze iş birliği içinde yaptıkları müze ziyaretlerinde tam anlamıyla bir öğrenme ortamının oluşturulamadığını belirtmiştir. Bu durum nasıl iyileştirilebilir diye sorulduğunda okulların bu ziyaretleri gerçekleştirip, okul dışı bir öğrenme alanı oluşturabilmek için çok sayıda izin almaları gerektiği, bu sebeple müzede eğitim için zor koşullar oluştuğu belirtilmiştir.

Bu araştırma sayesinde öğretmen adayları müzeleri eğitim ortamı olarak kullanırken aynı zamanda müzelerden seçtikleri eserlerle topluma hizmet edebilecek, eğitici birer ürün ortaya koymuşlardır. Müzelerden seçtikleri eserler için senaryo hazırlama aşamasında oluşturdukları kurgular sayesinde yaratıcılıklarını da kullanmaları sağlanmıştır. Katılımcılar güncel hayatlarında dinledikleri podcast yayın türünü, eğitici rolleriyle eğitsel bir araca dönüştürmüşlerdir. Katılımcılar podcast dinleyen fakat daha önce podcast hazırlamamış olmalarına karşın bu araştırma sayesinde podcast yayın türünün olanaklarını tanıma fırsatı bulmuşlardır. Bu araştırmadan önce Podcasti sadece tüketici olarak kullanan katılımcılar uygulama sonunda Meslek hayatlarında podcast kullanma kararı alan ve üretmek isteyen katılımcılara dönüşmüşlerdir. Katılımcıların Podcast oluştururken belirli teknolojik araçları doğru kullanmaları bakımından Teknolojik Pedagojik Alan Bilgileri de etkin kılınmıştır. Uygulama sonuna gelindiğinde öğretmen adaylarının Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaları, müzelerin eğitim ortamı özelliklerinden faydalanmaları ve TPAB donanımlarından yararlanmaları sağlanmıştır.

Kaynakça

- Akyalçın, A. (2019). *Müze Eğitiminin Sanat Kültürümüze ve Yaratıcılık Anlayışına Katkıları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Akyol, C. (2008). *Sanat Temelli Sosyal Bilgiler Öğretimi: Bir Eylem Araştırması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydoğan, Y. (2020). *Kültürel Miras Bilinci Kazanımıyla İlgili Müze Eğitimi Dersi Üzerine Bir Durum Çalışması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Bassey, M. (1998). *Action research for improving educational practice*. In R. Halsall (Ed.), *Teacher Research and School Improvement*. (93-108). Open University Press: Buckingham.
- Bilgin, B. A. (2021). *Sanat Eğitimi Derslerinde Dijital Sanat ve Teknoloji Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanları ve Öğrenci Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bozlak, B. (2020). *Bilimsel ve Teknolojik Gelişmeler Doğrultusunda Sanat Eğitimi ve Materyallerinin Gelişimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Buffington, M. L. (2010). Podcasting Possibilities for Art Education. *Art Education* 63(1),11-16.
- Dilli, R. (2017). “Öğretmenlerin Müzelerin Öğrenme Ortamı Olarak Kullanımına İlişkin Görüşleri”. *Milli Eğitim Dergisi*, 46(214), 303- 316.
- Erdoğan, B. (2017). *Özel Eğitim Kapsamında Müze Eğitimi Uygulamalarının İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Erem, E. (2019). *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Seçmeli Müze Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Eryaman, M. Y. (2006). A hermeneutic approach towards integrating technology into schools: Policy and Practice. In S. Tettegah & R. Hunter (Eds.), *Technology: Issues in administration, policy, and applications in K-12 schools*. Elsevier Science Publications.
- Eryaman, M. Y. (2007). Examining the characteristics of literacy practices in a technology-rich sixth grade classroom. *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)* 6(2), 26- 41.
- Güler, A., Halıcıoğlu, M.B. ve Taşğın, S. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkinler Yayınları: Ankara.
- Hein, G. (1998). *Learning in the museum*. London & New York: Routledge.
- Hooper-Greenhill, E. (1999). *Müze ve Galeri Eğitimi*. Meltem Örgü Evren ve Emine Gül Kapçı (çev.) Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları: Ankara.
- Kanar, B. (2022). Eğitim Projelerinin Etkisinin Arttırılmasında Proje Döngüsü Yönetiminin Etkisine Yönelik Bir Eylem Araştırması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 63-72.
- Kaymaz, M. (2022). *Dijitalleşme İle Gelişen Radyonun Eğitim Kurumuna Etkisi: Podcastler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Erden Kocaarslan, G., & Riedler Eryaman, M. (2024). Using “Canva For Education” Application With Collaborative Learning In Visual Arts Lesson: Sample Activities For Teachers. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(90), 849-866. <https://doi.org/10.17755/esosder.1371676>
- Kuruoğlu Maccario, N. (2002). Müzelerin eğitim ortamı olarak kullanımı. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 275-285.

- Lemon, N. (2015). (Ed). *Revolutionizing arts education in K-12 classrooms through technological integration*. Information Science Reference: Hershey, PA
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: sosyal bilimlerde yöntembilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.
- Richardson, W. (2008). *Blogs, wikis, podcasts, and other powerful Web tools for classrooms*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Riedler, M. (2016). Sanat müzelerinde öğretme ve öğrenme kuramları ve bu kuramların müze uygulamalarını oluşturma şekillendirme ve dönüştürmeye yönelik etkileri. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 19(2016): 61-78.
- Rosell-Aguilar, F. (2007). Top of the pods: in search of a podcasting ‘podagogy’ for language learning. *Computer Assisted Language Learning*, 20(5), 471-492.
- Stanley, G. (2006). On the Internet- Podcasting: Audio on the Internet comes of Age, *TESL-EJ*, 9(4), 1-7.
- Şeker, S. (2022). *Pandemi Dönemindeki Uzaktan Eğitim Problemlerine Yönelik Bir Nitel Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Tezcan Akmehmet, K. ve Ödekan, A. (2006). Müze eğitiminin tarihsel gelişimi. *İTÜ Dergisi*, 3(1), 47-58.
- Yalçın, H. İ. (2002). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Nobel Yayıncılık: İstanbul.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık: Ankara.